

ΕΞΕΤΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

Σπ. Π. Λάμπρος

Ο τελευταίος κόμης των Σαλόνων [απόσπασμα: πρ. Β', σκ. 1-2]

Ιλισσος, Αθήνα

τμ. 3, τχ. 6/7 (15 Αυγούστου 1870), σ. 211-212

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΚΟΜΗΣ

ΤΩΝ

ΣΑΛΩΝΩΝ.

(Απόσπασμα.)

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Σ Κ Η Η Α΄.

Προϋλίου της έκκλησίας του αγίου Γεωργίου. Σποράδην κείνται τάφοι. Ἐτι λυκαυγής. Ἡ Ἀρετὴ μελανειμοναῦσα προσεύχεται γονυκλιῆς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρὸς αὐτῆς.

ΑΡΕΤΗ.

Ναί, μήτηρ' ὅπως ζῶσά με ἠγάπησας
μή με λησμόνει ἀπορφανισθεῖσαν σοῦ.
Ἄπο τῶν σαπφειρίνων θόλων τούρανου,
ὅπου ἡ λάμψις καὶ τὸ φῶς τάνεσπερον,
ὅπου χοροὶ ἀγγέλων τὸν αἰώνιον
θεὸν ὑμνοῦσι δι' ἑδῶν ἀρμονικῶν,
κατάπεμπε τὸ βλέμμα σου τὸ μητρικὸν
ἐπὶ τὴν Ἀρετὴν σου τὴν πολυπαθῆ,
τὴν κόρην σου εὐλόγει τὴν πανόρφανον
ἀβιωτος ὁ βίος εἶνε μήτηρ μου,
εἰς κόρην στερουμένην μητρικῆς στοργῆς.
Ἡ μήτηρ εἶνε . . . εἶνε τὸ γλυκύτατον
τῶν ὀνομάτων, τὸ περιπαθέστατον
τῶν ὄντων, εἶνε κάτι ποθητότερον
τοῦ κόσμου ὅλου, εἶνε ἡ ψυχὴ, τὸ πᾶν.

Ἐλευθερίας ὅτε ἤδη ἤρξαντο
νὰ πνέουν αὔραι, ὅτε γλυκερὰ ἐλπίς
πατρίδος ἐλευθέρας εἰς τὰ στήθη μας
ἀναγεννάται, μήτηρ μου, μεσίτευσον
σύ ἥτις εἶσαι τοῦ θεοῦ ἐγγύτατα
καὶ τῶν ἀγίων. Ἄς φανῇ ἐπίκουρος
εἰς τὰς κρίσιμους ταύτας, φοβερὰς στιγμὰς
ἐκεῖνος ὃν ἠράσθην κ' ἀγαπῶ θερμῶς.
Ὡ Παναγία, διὰ τῶν πτερώγων σου
τὸν Ἄγγελόν μου σκέπε' ναί, βοήθησον
αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ Σάλωνα
καὶ τῆς πατρίδος πρόμαχος νὰ παραστῇ.
Ὀἶμοι! πλανᾶται ἐπὶ ξένης γῆς, φυγὰς,
ὑπὸ τῶν τυραννούντων τὴν πατρίδα μου
ἐξορισθεῖς. Εἰς ἄρη χιονοσκεπῆ
τὸν πόδα ἴσως περιφέρει τρέμοντα,
εἰς ἄντρον ὑγραλέα κλείει τῶμά του
πρὸς ὕπνον, τῶν Σαλώνων ἐνθυμούμενος
τὰς καπνίζούσας στέγας . . . καὶ τὴν Ἀρετὴν.
Ὡ πολυεὐσπλαγγχε καὶ παντοδύναμε
θεε, σὺ ὅστις εἰς ἓν μόνον νεῦμά σου,
θέλων, τὴν ὄψιν τοῦ παντός μετήλλαξας
βοήθησον τὸ γένος τὸ ὀρθόδοξον,
εἰς ἄλλους στείλον τὴν δουλείαν, οἵτινες
νὰ ἦν' ἐκείνης ἀξιώτεροι, θεε,
καὶ δὸς νὰ γίνῃ νίκης φαιδρὸς ἄγγελος
ὁ Ἄγγελός μου, ἐπιστρέφων εἰς τὴν γῆν
ὅπου τὸ πρῶτον ἐνητένισαν τὸ φῶς
οἱ ὀφθαλμοὶ του, ὅπου τῶν πατέρων του
οἱ τάφοι κείνται, ὅπου τὴν καρδίαν του
ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μου φεύγων ἐκλείσεν.
(Ἀκούονται βήματα)

Τίς βαίνει; Μὴ τις εἶνε Καταλώνιος;
θεε μου, μήτηρ! Προτιμῶ τὸν θάνατον.

(Διαβάνει ὁ Ἄγγελος περιεβλημένος μοναχοῦ στολήν.
Ἡ Ἀρετὴ καὶ ὁ Ἄγγελος ἀπειρίζουσιν ἀλλήλους ὡσεὶ ὑπὸ
τὴν ἱμπνευσὴν ἀκαμήτῃως. Ὁ Ἄγγελος εἰσερχεται εἰς
τὴν ἐκκλησίαν.)

Ὅποσον ὁμοιάζει πρὸς τὸν Ἄγγελον!
Οἱ ὀφθαλμοὶ του . . . εἶν' ἐξ ἴσου γλυκεροὶ
καὶ ἡ μορφή του . . . ἰλαρότητος πληροὶ
τὸ νεκρωθὲν μου στήθος . . . ἔχει τι σεμνὸν
ὑψοῦν με ἀσυνήθως . . . πρὸς τὸν οὐρανόν.
Ὡς τότε πάλλῃ . . . ἡ καρδία καὶ πονεῖ,
οὐδ' εἶνε ἄλλη . . . ἡ ἐνδόμουχος φωνή.
Τάρρευκωπόν του βῆμα . . . Πλὴν ποῦ φέρομαι;
Προσεύχομαι εἰς μνήμα . . . Παραφέρομαι.
Συγχώρει, μήτηρ' ὡς τὸ κρῦον μάρμαρον
τοῦ σεβαστοῦ σου τάφου, σοὶ ὀρκίζομαι
ὅτι ψυχρὰ θὰ μείνῃ ἡ καρδία μου

πρὸς πάντα ἄλλον πόθον, πρὸς πᾶν αἰσθημα
καὶ ὅλος μου ὁ ἔρωσ, πᾶτά μου ἐλπίς
τὰ Σάλωνα θὰ ὄσι καὶ ὁ Ἄγγελος.
Ναί, μήτηρ· μὰ τὴν μνήμην σου τὴν ἱεράν,
ὅπως ἡ δρόσος αὐτὴ ἡ ἐπιθνή,
ἦτις ὑγραίνει . . .

(Ὁ Ἄγγελος ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ναοῦ καὶ φεύγει· ἡ Ἀρετὴ
ἐπὶ τῆ θέσ αὐτοῦ παραύσεται.)

ἦτις ὑγρανεν . . . ὑγρά
τὸν τάφον σου, ὁμοίως ἡ νεότης μου
ἀγνή θὰ μείνη καὶ ἀθώα, μήτηρ μου,
ἀθώα μέχρι τῆς ὑστάτης μου πνοῆς.
(Ἐγείρεται ἐκ τοῦ τάφου καὶ ποιεῖ βήματά τινα)

Πόσον ὠραία εἶνε ἡ αὐγή! Γλυκὺς
τὰς παρειάς μου ζέφυρος ἀσπάζεται,
καὶ τῶν πτηνῶν ψαλλόντων τὸ κελᾶδημα
τὴν ἀκοὴν θωπεύον τέρπει τὴν ψυχὴν.
Ἄλλ· ἤδη προαγγέλλει τὴν ἀνατολὴν
χρυσόπαρυστων νεφυδρίων στέφανος.
Ὁ θεῖος περιμένει . . .

(Ἀκούονται γογγῆ βήματα. Ἐπέρχεται ὁ Ἀλφόνσος
μετὰ δύο δορυφόρων.)

Ἔψιστε θεέ!

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ἀλφόνσος, Ἀρετὴ.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ.

(Φιμῶναι τὸ στόμα τῆς Ἀρετῆς, ἐν ᾧ δύο δορυφόροι ἀρ-
πίζουσι αὐτὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ σύρουσι ἀλυσιτελεμένην.)

Τὸν Ἔψιστον μὴ κράζεις, κόρη μου καλή.
Τὴν ὥραν, βλέπεις, ταύτην καταγίνεται
τὸν ἥλιον νὰ στείλῃ εἰς τὸν δρόμον του,
ὅπως ἡ μήτηρ ἦτις τὰ χρυσόμαλλα
σκηνία της κτενίζει πρὶν ὑπάγωσιν
εἰς τὸ σχιλεῖον. Ὅμως σὺ ἀνθίστασαι
ἀνοησίᾳ ἀνικρῆς χωρὶς σκοποῦ,
διότι οὔτε κατορθώσεις τίποτε
οὔτε ὑπάρχει λόγος ἀντιτάσεως.
Θ' ἀλλάξῃς κατοικίαν· τόσῳ σοβαρὸν
ἐνόμισας τὸ πρᾶγμα; Ἀντὶ γέροντος
ἀρχιερέως, ὁμιλοῦντος πάντοτε
περὶ ἀγίου τάφου καὶ κολάσεως,
τὴν τύχην θ' ἀπολαύσῃς εἰς τοῦ κόμητος
τὸ μέγαρον νὰ ἴδῃς τόσα πράγματα
καὶ νὰ θαυμάσῃς πλοῦτον, πολυτέλειαν. . .
Α! βλέπω καὶ μυκᾶσαι· ἀξιόλογα

μυκῆσαι τὸ ἀρνίον ὅπερ εἰς σφαγὴν
σύρεται.

ΑΡΕΤΗ.

(Κατορθώσασα ν' ἀπαλλάξῃ ἐπὶ στιγμὴν τὸ στόμα αὐτῆς)

Θεῖε! . . .

ΑΛΦΟΝΣΟΣ.

Ἔχε δὲ ὑπομονὴν.
Φλέγεται νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι ὦ· τυρὸν
λευκοῦ, ὀδόντας, ἔχει. Ἦ φιλάρεσκος!

(Πρὸς τὸν ἕτερον τῶν δορυφόρων.)

Αἶ! Ῥαῦμοῦνδε· νυσταγμένος φαίνεσαι
ἀκόμη· τὴν πρωΐαν εἶσαι ἀνοστος
εἰάν δὲν δοκιμάσῃς πῶς ὁ στόμαχος
χωρεῖ τρία ἢ τέσσαρα ποτήρια
μέλανος οἴνου. Ἐλκε γενναιότερον,
μιμήθητι τὸν Πέτρον. Σύρετέ την.

ΑΡΕΤΗ.

(Ἐκβάλλει ὑπὸ τὴν βαρύνουσαν ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς
χεῖρα τῆς πεπνημένῃς κραυγῆς.)

Α!

(Οἱ δορυφόροι, βοηθῶντες καὶ τοῦ Ἀλφόνσου, σύρουσι
αὐτὴν περαιτέρω καὶ ἐξάγουσιν ἐκ τῆς σκηνῆς.)

ΣΗ. Π. ΑΛΑΜΠΡΟΣ.

